

Svätá budhistická Tipitaka:
Sutta Pitaka – verše: kráľ
Pasenadi z Kosaly

Samyutta Nikaya
Zbierka
rozhovorov

SN 3.1
Dahara Sutta
„Mladý“
Z jazyka Pali
preložil
Thanissaro Bhikkhu.

Počul som,
že pri jednej príležitosti
Budha hovoril
neďaleko Savatthi
v Jetskom háji,
v kláštore
Anathapindika.
Vtedy kráľ
Pasenadi Kosala prišiel
k Požehnanému
a pri príchode si s ním
vymenil zdvorilé
pozdravy.
Po skončení týchto
priateľských pozdravov
a zdvorilostí
si sadol na jednu stranu.
Ako tam tak sedel,
povedal Budhovi:
„Teraz teda,
Majster Gotama tvrdí:
,Prebudil som sa do
neprekonateľného pravého
seba-prebudenia‘?“
„Veľký kráľ, ak by mal
človek pravdivo
o niekom povedať:
,Prebudil sa do
neprekonateľného pravého
seba-prebudenia‘,
mohol by to plným právom
povedať o mne.
Pretože ja, môj veľký kráľ,
som sa prebudil do
neprekonateľného pravého

seba-prebudenia.“
„Ale Majster Gotama,
tamtí duchovní
a rozjímajúci, každý
so svojou vlastnou skupinou,
so svojim spoločenstvom,
každý je učiteľom
svojej skupiny
a cteným vodcom,
vysoko uznávaným
ľuďmi, ako sú
Purana Kassapa,
Makkhali Gosala,
Ajita Kesakambalin,
Pakudha Kaccayana,
Sañjaya Belatthaputta,
a
Nigantha Nathaputta:
dokonca ani oni,
keď som sa ich spýtal,
či tvrdia,
že sa prebudili do
neprekonateľného pravého
seba-prebudenia,
to nepovedali.
Kto je teda Majster Gotama,
že to tvrdí,
hoci je stále mladý
a prišiel len nedávno?“
„Sú štyri veci,
veľký kráľ, ktoré by
nemali byť opovrhované
ani znevažované
kvôli mladému veku.
Ktoré štyri?
Vznešený bojovník,
veľký kráľ, by nemal byť
opovrhovaný a znevažovaný
kvôli mladému veku.
Had... Oheň...
A mních by nemal byť
opovrhovaný a znevažovaný
kvôli mladému veku.
Toto sú tie štyri veci,
ktoré by nemali byť
opovrhované a znevažované
kvôli mladému veku.“
Tak povedal
Budha.
Hovoriac toto,

On Úžasný,
Učiteľ, pokračoval:
Kvôli mladému veku by ste
sa nemali pozerat' zvrchu na
vznešeného bojovníka
dokonalého pôvodu,
urodzeného princa
vysokého postavenia.
Človek by ho nemal
znevažovať.
Pretože to je možno
vládca ľudských bytostí,
tento vznešený bojovník
získa trón
a rozhnevá sa na to
znevažovanie,
príde dolu kruto so svojou
kráľovskou mocou.
Preto na ochranu svojho
života sa mu vyhnite.
Kvôli mladému veku by ste
sa nemali pozerat' zvrchu na
hada, ktorého stretnete
v dedine alebo divočine:
Človek by ho nemal
znevažovať.
Pretože tento mocný had
urazený so svojimi
žiarivými farbami
môže jedného dňa
spáliť toho blázna,
či je to žena alebo muž.
Preto na ochranu svojho
života sa mu vyhnite.
Kvôli mladému veku by ste
sa nemali pozerat' zvrchu na
plameň, ktorý sa sýti
mnohými vecami, plameň
so začierneným chvostom.
Človek by ho nemal
znevažovať.
Pretože ak získa potravu,
stáva sa obrovskou masou
ohňa,
a môže jedného dňa
spáliť toho blázna,
či je to žena alebo muž.
Preto na ochranu svojho
života sa mu vyhnite.
Keď požiar

spáli les,
 ten plameň so svojim
 začierneným chvostom,
 jeho výhonky sa tam
 zrodia ešte raz
 s prechodom
 dní a nocí.
 Ak ťa ale mních,
 dokonalou čistotou,
 spáli svojou
 mohutnosťou,
 nenadobudneš synov, ani
 dobytok a ani tvoji dedičia
 sa nebudú tešiť bohatstvu.
 Stanú sa neplodnými,
 holohlavými
 ako peň palmy.
 Preto múdry človek,
 s ohľadom
 na vlastné dobro,
 by mal vždy preukazovať
 primeranú úctu hadovi, ohňu,
 vznešenému bojovníkovi
 vysokého postavenia
 a mníchovi
 s dokonalou čistotou.
 Keď bolo dopovedané toto,
 kráľ Pasenadi Kosala
 povedal Budhovi:
 „Vynikajúce, pane!
 Veľkolepé!
 Presne ako by
 narovnal to, čo bolo
 prevrátené, odhalil,
 čo bolo skryté,
 ukázal cestu niekomu,
 kto sa stratil
 alebo priniesol lampu
 do tmy, aby tí čo majú
 oči, mohli vidieť
 tvary, rovnakým spôsobom
 On Požehnaný –
 mnohými riadkami
 argumentov –
 vyjasnil Dharmu.
 Chodím k Budhovi pre
 spásu, Dharmu
 a spoločenstvo
 mníchov.
 Nech si ma Budha

pamätá, ako svetského
 nasledovníka, ktorý odišiel
 za ním kvôli spáse,
 od tohto dňa
 na celý život.“

SN 3.4
 Piya Sutta
 „Drahý“
 Z jazyka Pali
 preložil
 Thanissaro Bhikkhu.
 V Savatthi, ako tak
 sedel na jednej strane,
 povedal kráľ Pasenadi Kosala
 Budhovi:
 „Práve teraz, pane, zatiaľ
 čo som bol sám v ústraní,
 v mojom uvedomení vyvstal
 takýto myšlienkový pochod:
 ‚Ktorí sú drahí
 sami sebe,
 a ktorí nie sú drahí
 sami sebe?‘
 Potom ma napadlo:
 ‚Tí, ktorí sa zamestnávajú
 zlými telesnými skutkami,
 zlými slovnými skutkami a
 zlými mentálnymi skutkami,
 nie sú drahí sami sebe.‘
 Hoci aj môžu
 povedať: ‚Sme
 drahí sami sebe,‘
 aj tak nie sú drahí
 sami sebe.
 Prečo je to tak?
 Na svoj vlastný úkor
 sa k sebe
 správajú tak,
 ako by sa správal nepriateľ
 k nepriateľovi,
 teda nie sú drahí
 sami sebe.
 Ale tí, ktorí sa zamestnávajú
 dobrými telesnými činmi,
 dobrými slovnými činmi a
 dobrými mentálnymi činmi,
 tí sú drahí sami sebe.
 Hoci aj môžu
 povedať: ‚Nie sme

drahí sami sebe,‘
 aj tak sú drahí
 sami sebe.
 Prečo je to tak?
 Na svoj vlastný úkor
 sa k sebe
 správajú tak, ako by sa
 správal milovaný
 k milovanému,
 teda sú drahí
 sami sebe.“
 „Tak to je
 veľký kráľ!
 Tak to je!“
 Takto odvetil
 Budha.
 Hovoriac toto,
 On Úžasný,
 Učiteľ, pokračoval:
 „Ak ste drahí sami sebe,
 potom sa nespútavajte
 zlom,
 pretože šťastie
 nemôže ľahko získať ten,
 ktorý sa dopúšťa
 previnení.
 Keď budete v moci
 konečného sudcu,
 keď zanecháte ľudské bytie,
 čo je skutočne vaše vlastné?
 Čo si vezmete so sebou
 na cestu?
 Čo vás nasleduje
 ako tieň,
 ktorý nikdy nezmizne?
 Zásluhy a zlo,
 ktoré ste tu ako smrteľníci
 vykonalí.
 To je to,
 čo je skutočne vaše,
 čo si vezmete so sebou
 na cestu.
 To je to, čo vás nasleduje,
 ako tieň,
 ktorý nikdy nezmizne.
 Preto konajte, čo je
 obdivuhodné, ako vklad
 pre budúci život.
 Záslužné skutky
 sú oporou bytostí,

keď vystúpia
do iného sveta.“

SN 3.5

Atta-rakkhita Sutta

„Chrániaci seba“

Z jazyka Pali

preložil

Thanissaro Bhikkhu.

V Savatthi,

ako tak sedel

na jednej strane,

povedal kráľ Pasenadi Kosala

Budhovi:

„Práve teraz, pane, zatiaľ

čo som bol sám v ústraní,

v mojom uvedomení

vyvstal takýto

myšlienkový pochod:

„Ktorí sami seba chránia

a ktorí ponechávajú seba

nechránenými?“

Potom ma napadlo:

„Tí, ktorí sa zamestnávajú

zlými telesnými skutkami,

zlými slovnými skutkami a

zlými mentálnymi skutkami,

nechávajú sami seba

bez ochrany.

Hoci by ich mohla chrániť

aj eskadra vojenských

oddielov na slonoch,

eskadróna jazdectva,

eskadróna

vozových jednotiek,

eskadróna

pechoty,

aj tak sami seba

ponechajú bez ochrany.

Prečo je to tak?

Pretože toto všetko je

vonkajšia ochrana,

nie vnútorná.

Preto ponechajú sami seba

bez ochrany.

Ale tí, ktorí sa zamestnávajú

dobrymi telesnými činmi,

dobrymi slovnými činmi a

dobrymi mentálnymi činmi,

tí sami seba

chránia.

Aj keby ich nechránila

ani eskadra vojenských

oddielov na slonoch,

eskadróna jazdectva,

eskadróna

vozových jednotiek,

ani eskadróna

pechoty,

aj tak majú

ochranu.

Prečo je to tak?

Pretože to je

vnútorná ochrana,

nie vonkajšia.

Preto majú

ochranu. ““

„Tak to je

veľký kráľ!

Tak to je!“

Takto odvetil

On Požehnaný.

Hovoriac toto,

On Úžasný,

Učiteľ, pokračoval:

Zdržanlivosť tela je dobrá,

dobrá je zdržanlivosť

v hovorení.

Zdržanlivosť v srdci je dobrá,

dobrá je zdržanlivosť

vo všetkom.

Zdržanlivý vo všetkom,

človek statočný,

je ochraňovaný.

SN 3.6

Appaka Sutta

„Málo“

Z jazyka Pali

preložil

Thanissaro Bhikkhu.

V Savatthi,

ako tak sedel

na jednej strane,

povedal kráľ Pasenadi Kosala

Budhovi:

„Práve teraz, pane, zatiaľ

čo som bol sám v ústraní,

v mojom uvedomení

vyvstal takýto

myšlienkový pochod:

'Málo je takých ľudí

na svete, ktorí keď

nadobudnú nadmerné

bohatstvo, nestanú sa

omámenými a nedbalými,

nestanú sa chamtivými

po zmyslových rozkošiach

a nezaobchádzajú zle

s ostatnými bytosťami.

Omnoho viac je tých,

ktorí keď získajú

nadmerné bohatstvo, stanú sa

omámenými a nedbalými,

chamtivými po zmyslových

rozkošiach a zaobchádzajú

zle s ostatnými bytosťami.

„Tak to je

veľký kráľ!

Tak to je!“

Takto odvetil

On Požehnaný.

Hovoriac toto,

On Úžasný,

Učiteľ, pokračoval:

Vášniví v zmysloch

chamtiví, omámení

zmyslovými rozkošami,

neprebudia sa a neuvedomia

si, že zašli príliš ďaleko,

ako jeleň chytený

do pasce.

Neskôr je to pre nich

trpkéjšie: dostanú zlo

ako výsledok.

SN 3.17

Appamada Sutta

„Opatrnosť“

Z jazyka Pali

preložil

Thanissaro Bhikkhu.

V Savatthi,

ako tak sedel

na jednej strane,

povedal kráľ Pasenadi Kosala

Budhovi:

„Existuje, pane,

nejaká vlastnosť,

ktorá udržiava oba druhy

prospechu v bezpečí –
prospech v tomto živote
a prospech v životoch,
ktoré prídu?“

„Existuje jedna taká
vlastnosť, veľký kráľ,
ktorá udržiava oba druhy
prospechu v bezpečí –
prospech v tomto živote
a prospech v životoch,
ktoré prídu.“

„Ale ktorá, pane,
je tá vlastnosť...?“

„Opatrnosť, veľký kráľ.
Práve tak, ako stopy
všetkých živých bytostí,
ktoré majú nohy,
môžu byť zakryté
stopou slona
a stopa slona
je považovaná
za najväčšiu
medzi nimi
čo do veľkosti.

Rovnako tak,
opatrnosť
je vlastnosť,
ktorá udržiava oba druhy
prospechu v bezpečí –
prospech v tomto živote
a prospech v životoch,
ktoré prídu.“

Takto odvetil
On Požehnaný.

Hovoriac toto,

On Úžasný,

Učiteľ, pokračoval:

Tomu, kto túži po dlhom
živote, zdraví, kráse,
nebi a vznešenom pôvode
– nadmerných rozkošiach,
jedna po druhej –

múdri chvália
opatrnosť v konaní
záslužných skutkov.

Keď budete opatrní, múdri,
dosiahnete oba druhy
prospechu:

prospech v tomto živote
a prospech v životoch,

ktoré prídu.

Vyníkaním
svojimi prospechmi
ste nazývaní
osvietenými, múdrymi.